

Γραβιάς 85	ΚΗΠΟΥΠΟΛΗ	☎ 50.51.557 – 50.56.296
25ης Μαρτίου 111	ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ	☎ 50.27.990 – 50.20.990
25ης Μαρτίου 74	ΠΛ. ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ	☎ 50.50.658 – 50.60.845
Πρωτεσιλάου 63	ΠΛ. ΙΛΙΟΥ	☎ 26.32.505 – 26.32.507

2^{ος} Κύκλος Διαγωνισμάτων**Σάββατο 18 Νοεμβρίου 2017****Εξεταζόμενο μάθημα:** *Νεοελληνική Γλώσσα Γ' Ενιαίου Λυκείου***Υπεύθυνες καθηγήτριες:** *Δέσποινα Πολίτου, Ελεάννα Τσουκλείδη, Κατερίνα Λυμπέρη, Σοφία Μπίκα***Το Αύριο, το Χτες και οι νέοι**

ΣΤΗ μικρή συμποσιακή παρέα (παραμονή Χριστουγέννων) ήρθε ο λόγος και για την... Ιστορία. Ακριβέστερα, για την άγνοια της Ιστορίας. Ακόμα και της ελληνικής. Ακόμα και της πρόσφατης.

Όσοι απ' τους συνδαιτυμόνες είχαν κάποια σχέση (συγγενική, διδακτική) με τους νέους και νεότατους, συμφωνούσαν πως ουκ ολίγοι τους, ακόμα και φοιτητές και σπουδαστές, δεν γνωρίζουν (αλίμονο!) το άμεσο παρελθόν του τόπου μας και των άλλων τόπων. (Περιττό να προσθέσω πόσο βαρύτατα ένοχος είναι, γι' αυτό, η μέση Παιδεία μας). Για τους δυο Παγκόσμιους Πολέμους, την Κατοχή, την Αντίσταση, τον Εμφύλιο, τον Ψυχρό Πόλεμο, τη δικτατορία, ξέρουν λιγότερα παρά για την... Τρωική εκστρατεία ή για τον Πελοποννησιακό Πόλεμο - που, αυτά τουλάχιστον, τα διδάχτηκαν (όπως τα διδάχτηκαν) στο Γυμνάσιο και το Λύκειο...

Και όχι μόνο δεν γνωρίζουν, αλλά - το δραματικότερο - αδιαφορούν να μάθουν. Τα περασμένα, ακόμα και τα προχτεσινά, τους φαίνονται μακρινά, **ξεπερασμένα**, άσχετα με - και άχρηστα για τη δική τους ζωή και το δικό τους μέλλον.

ΤΙ τους ενδιαφέρει, λοιπόν; Μόνο το Σήμερα και το Αύριο - που, πιστεύουν - δεν επηρεάζονται απ' το Χτες. Η **πρόοδος** καλπάζει, λένε, κι αυτά τα «παλιά», που ήταν σημαντικά πριν λίγα χρόνια, έχουν ελαχιστοποιηθεί ή/και εκμηδενισθεί από τις ιλιγγιώδεις ανακατατάξεις και τις επιστημονικές, τεχνικές κλπ. κατακτήσεις. «Τι μας

νοιάζει το νεκρό παρελθόν; Μόνο το παρόν είναι ζωντανό, και μόνο το μέλλον έχει... μέλλον»...

Αλλά, και πάλι, αυτό το Παρόν και το Μέλλον τ' αντιμετωπίζουν ατομικιστικά κι ωφελιμιστικά. Στόχος τους μόνος, ν' αποκτήσουν κάποιες γνώσεις και τεχνικές, που να τους εξασφαλίσουν, όσο γίνεται πιο γρήγορα, μίαν όσο γίνεται καλύτερη «θέση», και χρήμα όσο γίνεται πιο άφθονο. Λες και πρόκειται να ζήσουν σ' ένα ωκεάνιο ερημονήσι με πλούσια βλάστηση, απ' όπου θα πασχίζουν, αυτοί, ν' αποσπάσουν τους πιο πολύχυμους καρπούς για πάρτη τους. (Ξέρουν οι αναγνώστες πόσο φιλονεικός είμαι, πόσο τιμώ και σέβομαι τους νέους που μοχθούν για ουσιαστική μάθηση και γνώση. Αλλά, δυστυχώς, υπάρχουν και οι άλλοι...).

ΚΑΙ αναρωτιέσαι: αυτοί οι τελευταίοι δεν υποψιάζονται το **στοιχειώδες**: πώς το δικό τους μέλλον είναι άρρηκτα εξαρτημένο κι αλληλένδετο με το μέλλον όλων των άλλων, με το μέλλον όλου του κόσμου πια, στην παγκοσμιοποιημένη εποχή μας - όποιο νόημα, καλό ή κακό, δώσεις στη λέξη:[...]

...είναι ασώματος αυτός ο κόσμος μας, μια και αυτο-ακρωτηριάζεται ασταμάτητα από πολέμους, σφαγές, γενοκτονίες... κατατρώχεται από εγκληματικούς φανατισμούς... ασφυκτιά απ' τον φόβο της τρομοκρατίας... στιγματίζεται από τερατώδεις ανισότητες πλούτου και φτώχειας... αφανίζει ανελέητα το επίγειο, ενάλιο, εναέριο περιβάλλον - κάθε πηγή ζωής - για χάρη του πιο χυδαίου πρόσκαιρου κέρδους. Τι μέλλον μπορούν να έχουν οι νέοι σ' έναν τέτοιο αυτοχειριαζόμενο κόσμο, σ' έναν τέτοιο θάλαμο αερίων και αιμάτων, όπου δεν είναι μόνο «ο θάνατός σου ζωή μου» αλλά και «ο θάνατός σου θάνατός μου»;

ΦΥΣΙΚΑ, δεν φταίνε οι νέοι γι' αυτόν τον πρωτόφαντο Αρμαγεδώνα. «Έτσι τα βρήκαμε, - λένε -. Τι μπορούμε να κάνουμε;». Κι όμως, μπορούν.

Πρώτα, να **συνειδητοποιήσουν** την τραγικότητα και το αδιέξοδο αυτής της αυτοκαταστροφής - κι όχι να την παρακολουθούν απαθείς και αδρανείς, σαν μοιραίο «τετελεσμένο γεγονός», σαν κατακλυσμό που τίποτα δεν μπορεί να τον στερέψει.

Αλλά για να τη συνειδητοποιήσουν, σ' όλη την έκτασή της, ανάγκη πάσα να ξέρουν το επίσης στοιχειώδες: πως το **μέλλον διαμορφώνεται από το παρόν, και το παρόν απ' το παρελθόν**. Δηλαδή, από την (περιφρονημένη) Ιστορία. Αυτή φωτίζει τις ρίζες και τις συνθήκες του σημερινού και αυριανού (τρισεχιρότερου) αφανισμού, αυτή δαχτυλοδείχνει τις χρόνια καλλιεργημένες νοοτροπίες του τυφλού ωφελιμισμού, τα παλαιόθεν καθιερωμένα συμφέροντα, την παγιωμένη θεοποίηση της κερδομανίας, τις διαχρονικές διασυνδέσεις των αρπάγων. Όταν δε γνωρίζεις τα αρχικά αίτια και αίτιους, δεν μπορείς να τα και να τους αντιμετωπίσεις. Μένεις ανυποψίαστος, άοπλος, ανοχύρωτος στις επιδρομές τους. Οι ανίδεοι Ιστορίας γίνονται (οι Έλληνες το ξέρουμε καλά) τα πιο πρόθυμα θύματα, τα πιο εύκολα αθύρματα των δημαγωγών, των λαοπλάνων, των απατεώνων, των κερδολάγων.

Άμα γνωρίζεις, όμως, το ποινικό μητρώο τους, άμα ξέρεις πώς τα παλαιά εγκλήματα γεννούν καινούργια φοβερότερα, τότε - και, αυτό, είναι το δεύτερο και σπουδαιότερο - τότε, μπορείς να τους αντισταθείς, να προσπαθήσεις ν' αποτρέψεις την υποτροπή τους. Με λόγο και με **πράξη**. Όσο «μικρός» κι αν είσαι, όσο «στενός» κι αν είναι ο χώρος σου.

Και αυτό δεν είναι ρητορικό, «ηθικοπλαστικό»... χρέος. Είναι αυτοάμυνα. Είναι το ουσιαστικό θεμέλιο του περιβόητου μέλλοντός σου. «Ο νέος, με την άρνηση θ' αρχίσει για να δικαιολογήσει την παρουσία του», έλεγε ο Γκαίτε. Όμως, εδώ, δεν πρόκειται για παρουσία, αλλά για επιβίωση: άρνηση στα κακώς κείμενα, τα ανθρωποβόρα, δηλαδή αντίσταση. «Αντιστέκομαι, άρα υπάρχω». Και δεν υπάρχω, δεν θα υπάρξει κανένας, αν δεν υπάρξουμε ομόθυμα όλοι - προπάντων, οι νέοι - αντιστεκόμενοι...

Μάριος Πλωρίτης, εφημ. «Το Βήμα», 04/01/2004

A1. Να γράψετε στο τετράδιο σας την περίληψη του κειμένου που σας δόθηκε (100 - 120 λέξεις).

Μονάδες 25

B1. Να επαληθεύσετε ή να διαψεύσετε, σύμφωνα με το κείμενο, τις παρακάτω προτάσεις γράφοντας στο τετράδιο σας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση τη λέξη **Σωστό** ή **Λάθος**:

- α. Η διαπίστωση των μεγαλύτερων είναι πως οι περισσότεροι νέοι δεν έχουν ιστορικές γνώσεις
- β. Οι νέοι σήμερα ενδιαφέρονται μόνο για το άμεσο παρελθόν.
- γ. Όσοι νέοι αδιαφορούν για το παρελθόν δεν έχουν συνειδητοποιήσει ότι αυτό συνδέεται άρρηκτα με το παρόν και το μέλλον
- δ. Η άγνοια της Ιστορίας καθιστά τα άτομα τα πιο εύκολα θύματα των δημαγωγών και των λαοπλάνων
- ε. Η άρνηση κι η αντίσταση κυρίως των νέων δεν μπορεί να βοηθήσει στην αποτίναξη της υπάρχουσας νοοτροπίας.

Μονάδες 10

B2. Στην πέμπτη παράγραφο του κειμένου («Αλλά, και πάλι,.....και οι άλλοι...») να εντοπίσετε δύο τρόπους πειθούς και να δώσετε από ένα παράδειγμα στην κάθε περίπτωση.

Μονάδες 6

B3. Να βρείτε ποια είναι η λειτουργικότητα της ακόλουθης παραγράφου όσον αφορά στη δομή του κειμένου: «Φυσικά.....Κι όμως, μπορούν».

Μονάδες 4

B4. Το μέλλον διαμορφώνεται από το παρόν, και το παρόν απ' το παρελθόν: στην παραπάνω περίοδο να χαρακτηρίσετε το είδος της σύνταξης και να την μετατρέψετε στην αντίθετή της.

Μονάδες 5

B5.α. Να γράψετε ένα συνώνυμο για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις: ξεπερασμένα, πρόοδος, στοιχειώδες, συνειδητοποιήσουν, πράξη.

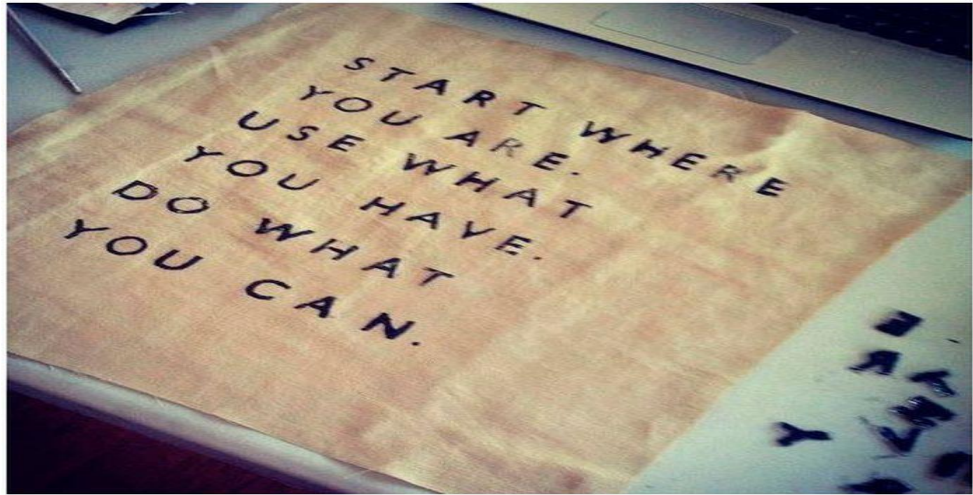
Μονάδες 5

β. Να γράψετε ένα αντώνυμο για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις: αδιαφορούν, ατομικιστικά, γνωρίζεις, ανυποψίαστος, θύματα.

Μονάδες 5

Γ. Ο Μάριος Πλωρίτης υποστηρίζει «πως το μέλλον διαμορφώνεται από το παρόν, και το παρόν απ' το παρελθόν. Δηλαδή, από την (περιφρονημένη) Ιστορία». Ωστόσο, οι σημερινοί νέοι αδιαφορούν για το παρελθόν και κατά συνέπεια το αγνοούν. Αφού καταγράψετε τα αίτια αυτής της αδιαφορίας για την ιστορική γνώση, να αναφέρετε τους κινδύνους που εγκυμονούν από την άγνοια της Ιστορίας. Υποθέστε ότι γράφετε άρθρο (500-600 λέξεων) που θα δημοσιευτεί στην εφημερίδα του σχολείου σας.

Μονάδες 40

Επιτυχία! Επιτυχία!! Επιτυχία!!! Επιτυχία!!!!